

Ζ'.

ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Συνοπτική Έκθεσις
περὶ τῶν πεπραγμένων κατὰ τὸ ἔτος 1974
ὑπὸ τοῦ Γραφείου Ἐπιστημονικῶν Ὁρῶν καὶ Νεολογισμῶν

Βιβλιογραφία.— Συνεπληρώθησαν οἱ κατάλογοι βιβλιογραφίας τῶν πολυγλώσσων λεξικῶν τεχνικῶν ὄρων εἰς πάντας τοὺς κλάδους τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας, διὰ τὰ ἔτη 1959 - 74.

Κατηρτίσθη κατάλογος βιβλιογραφίας τῶν ἐκδεδομένων ἐν Ἑλλάδι λεξιλογίων τῆς «γλώσσης τῶν ἐπαγγελημάτων».

Ἦρχισε καὶ συμπληροῦται κατάλογος βιβλιογραφίας δοκιμίων, μονογραφιῶν καὶ ἄρθρων περὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ὄρολογία, τὴν νεολογίαν ἐν γένει καὶ τοὺς νεολογισμοὺς.

Ἦρχισεν ἡ ἀποδελτίωσις μονογραφιῶν καὶ ἄρθρων, εἰς τὰ ὅποια προτάσσεται πάσης νέας ὄρολογίας ἢ ἐναρμόνισης καὶ ἐνοποίησης τῶν παλαιῶν ὄρων ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἢ τῶν ὁμοιογενῶν κλάδων τῆς ἐπιστήμης.

Βιβλιοθήκη.— Εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Γραφείου εἰσῆχθησαν κατ' ἐπιλογὴν ἐκ τῆς βιβλιογραφίας 341 τόμοι βιβλίων. Ἡ ταξινόμησις τῶν βιβλίων ἐχώρησε κατὰ τὸ Διεθνὲς Σύστημα Ταξινομήσεως U. D. C. Εἰς τὸ σύστημα τοῦτο προσετέθησαν ἐξειδικευμένα εἰς τὰς συνθήκας χρήσεως τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Γραφείου σύμβολα.

Διὰ τοὺς 306 τίτλους βιβλίων τῆς Βιβλιοθήκης κατηρτίσθησαν δύο ὁδηγοὶ χρήσεως, κατὰ συγγραφέα καὶ καθ' ἕλην.

Ἀποδελτίωσις ὄρων καὶ νεολογισμῶν.— Ἀποδελτίωσις ξένων ὄρων δὲν ἐγένετο. Τὰ ἤδη ὑπάρχοντα εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Γραφείου βιβλία ἀποτελοῦν καταλόγους ὄρων εἰς τέσσαρας γλώσσας: ἀγγλικὴν, γαλλικὴν, γερμανικὴν, ἰσπανικὴν ἢ ἰταλικὴν. Ἡ μεταφορὰ τῶν ξενογλώσσων ὄρων εἰς ἓν δελτίον, ὑπὸ τὸν ὄρισμὸν τῆς ἐννοίας τοῦ ὄρου, περιτετεύει νὰ ὑπομνησθῆ ὅτι εἶναι ὑπόθεσις χρόνου καὶ ἐπαρκείας εἰς προσωπικόν.

Τὸ Γραφεῖον ἀπασχόλησε κυρίως ἡ συγκέντρωσις τῶν ἑλληνικῶν ὄρων εἰς τοὺς κλάδους τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας, διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ὑπάρχουν ἐκδεδομένα λεξικά ὄρων. Διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν μὴ δημοσιευμένων ὄρων καὶ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν καταλόγων τῶν δημοσιευμένων κατηρτίσθη κατάλογος

ύπουργείων, επιμελητηρίων, οργανισμῶν, εταιρειῶν, ἐνώσεων μεθ' ὧν τὸ Γραφεῖον θὰ ἠδύνατο νὰ συνεργασθῆ.

Συνεχίζεται ἡ ἀποδελτίωσις τῶν νεολογισμῶν τῆς καθομιλουμένης καὶ τῆς γλώσσης τῶν ἑφημερίδων. Ἡ κατάταξις χωρεῖ κατὰ δύο σχήματα: κατὰ τὴν σχέσιν τῆς «νεολογίας» πρὸς ὠρισμένους κύκλους γνώσεων ἢ ἰδεῶν, κατὰ τὸν γραμματικὸν τύπον τοῦ νεολογισμοῦ. Ἡ κατάταξις καθιστᾷ ἐφικτὰς ἐνδεχομένας στατιστικὰς μετρήσεις ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων κατὰ κύκλους νεολογισμῶν, ἐπιτρέπει σταθμίσεις ἐπὶ τῶν τάσεων τῆς γλώσσης ὡς πρὸς τὴν παραγωγήν, τὴν σύνθεσιν, τὸν τονισμὸν καὶ τὴν σημασίαν τῶν παραγῶγων καὶ τῶν συνθέτων.

Ἀποδελτίωσις θεωρητικῶν ἔργων περὶ γλώσσης.— Προκειμένου νὰ ὀρισθοῦν κανόνες ὀρθῆς παραγωγῆς καὶ συνθέσεως ὄρων, ἤρχισε καὶ συνεχίζεται ἡ ἀποδελτίωσις τῶν ἀκολουθῶν ἔργων:

Γ. Τσερέπη, Τὰ Σύνθετα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, β' ἔκδοσις, 1902.

P. Chantraine, La formation des noms en grec ancien, 1933.

Μ. Οἰκονόμου, Γραμματικὴ τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, 1971, κεφ. 33 κέ. Ἀθηνᾶ, περιοδ., ἄρθρα Χατζηδάκι, Κόντου, Χαριτωνίδου.

A.-M. Loffler - Laurian, L' adjektivisation dans la presse, in Cahiers de Lexicologie, 1974, 1.

M. J. Lifetree - Majumdar, Contribution à l'analyse des modes de composition nominale, in Cahiers de Lexicologie, 1974, 1.

Ἡ ἀποδελτίωσις τῶν θεωρητικῶν ἔργων, ὑπερβάσα τὰ 800 δελτία, ἀπετέλεσε τὸ ὑλικὸν δύο δελτιοθηκῶν. Ἡ πρώτη περιέλαβε δελτία ὑπὸ τοὺς τίτλους:

ῥίζαι - ἔννοιαι.

προθέματα (préverbes).

προσφύματα (suffixes).

δόκιμοι σημασῖαι προθέσεων.

Ἡ δευτέρα, δελτία ὑπὸ τοὺς τίτλους:

Παραγωγή.

Σύνθεσις (α' συνθετικά, β' συνθετικά).

Τονισμός.

Σημασία.

Γενικωτέρα ἀποδελτίωσις.— Συνεχίζεται ἡ ὑπὸ λεξιλογικὴν ἄποψιν ἀποδελτίωσις τῶν ἔργων τῶν Μιχαὴλ Στεφανίδου, Ἀριστοτέλους Κούζη καὶ Θεοφίλου Βορέα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12^ῃ Δεκεμβρίου 1974.

Θάλεια Παπαδοπούλου